Gemeente Kerkrade

Sector Stedelijke Ontwikkeling & Beheer

Bezoekadres:
Markt 33
Ambtenaar
G. Goessens
Telefoonnummer
14 045
Telefax
045-5676395
Zaaknummer

RAADSINFORMATIEBRIEF

Uw brief van	Uw kenmerk	Ons kenmerk	Datum
		20u0040593	15 december 2020

Onderwerp
Visie Vrijetijdseconomie Zuid-Limburg 2030.

Bijlage(n)
0

VERZONDEN 17 DEC. 2020

Geachte gemeenteraadsleden,

In deze raadsinformatiebrief informeren wij u over de besluitvorming inzake de Visie Vrijetijdseconomie Zuid-Limburg 2030 (Visie VTE 2030) bij de 16 Zuid-Limburgse gemeenten, de acties die zijn ondernomen n.a.v. de coronacrisis, de verdere uitvoering van deze Visie VTE 2030 en de effecten hiervan op regionaal en lokaal niveau.

Visie Vrijetijdseconomie Zuid-Limburg 2030
In de periode april-juni 2020 heeft de Visie VTE 2030 bij de 16 Zuid-Limburgse gemeenteraden voorgelegen. Door alle gemeenteraden is besloten tot het vaststellen van deze visie. De besluitvorming door de raden heeft middenin de coronacrisis plaatsgevonden. Deze crisis heeft veel van de ondernemers die actief zijn in de sectoren van de vrijetijdseconomie hard geraakt. De economische impact van de coronacrisis is ook in het kader van de vaststelling van de visie binnen diverse gemeenteraden onderwerp van bespreking geweest. Daarnaast is binnen de diverse gemeenteraden verzocht om actief geïnformeerd te worden over de voortgang van de concrete uitvoering van de visie.

Coronacrisis
De gevolgen van de coronacrisis voor de toeristische sector zijn groot. Door Visit Zuid-Limburg en Maastricht Marketing is berekend dat gedurende de eerste lockdown-periode de toeristische sector in Zuid-Limburg een direct economisch omzetverlies van €5,4 miljoen euro per dag had. Sinds de uitbraak van de coronacrisis hebben overheden (provincie en gemeenten), DMO's (Visit Zuid-Limburg en Maastricht Marketing), vertegenwoordigende organisaties (Koninklijke Horeca Nederland en Recron) de handen in één geslagen. Binnen een ambtelijke en bestuurlijke Taskforce Toerisme is hoge prioriteit gegeven aan het ondersteunen van

MIX
Papier van verantwoorde herkomst
FSC® C017135
www.fsc.org

Postbus 600 6460 AP Kerkrade
Telefoon 045 – 567 67 67
Telefax 045 – 567 63 95
E-mail gemeentehuis@kerkrade.nl
IBAN NL49 BNGH 0285 0044 84
BIC BNGHNL2G

Parkstad Limburg
Gemeente Kerkrade maakt deel uit van Parkstad Limburg

de Zuid-Limburgse toeristisch-recreatieve ondernemers. Zo is samen met de ondernemers gekeken naar het op een veilige en verantwoorde manier functioneren van de horeca en toeristische ondernemingen, door bijvoorbeeld het uitbreiden van de terrassen vanaf het moment dat de horeca weer open mocht/mag en is in enkele gemeenten een ruimere afspraak voor kamperen mogelijk gemaakt. Bovenal is door Visit Zuid-Limburg en Maastricht Marketing in samenwerking met Provincie Limburg ingezet op marketingcampagnes om het bezoek aan Zuid-Limburg, wanneer de maatregelen het toelaten, te laten herstellen.

Een bestuurlijke taskforce Toerisme werd gevormd door wethouders economie, per subregio (Westelijke Mijnstreek, Middengebied, Parkstad, Maastricht & Heuvelland) en de Gedeputeerde Economie van de Provincie Limburg. Doel is het opstellen en uitvoeren van een herstelplan Toerisme. De ambtelijke taskforce bereidt de voorstellen voor, legt deze ter besluitvorming aan de bestuurlijke taskforce voor en neemt in afstemming met de ambtelijke themagroep Vrijetijdseconomie Zuid-Limburg de verantwoordelijkheid om tot uitvoering te komen. De prioritaire acties uit het herstelplan komen direct voort uit de Visie VTE 2030 en komen onderstaand terug.

Ondanks de gezamenlijke inspanningen, zijn we er nog lang niet. Om de toeristische sector (verantwoordelijk voor 8% van de banen in Zuid-Limburg) in stand te houden en daarmee de economische impact te herstellen, is het van belang dat ondernemers ook de komende periode een goede omzet kunnen draaien. Een kaalslag in de sector zal een enorme impact hebben op de kwaliteit van het toeristisch product van Zuid-Limburg als geheel. En dat willen we uiteraard voorkomen! We zijn daarom met man en macht aan de slag gegaan met projecten die uitvoering geven aan de visie VTE 2030.

Uitvoering Visie VTE 2030

Het vaststellen van de Visie VTE 2030 medio 2020 heeft bijgedragen aan een gezamenlijke basis voor een gestructureerde aanpak voor gemeenten en DMO's. Een aanpak die niet alleen bijdraagt aan het herstel van het toerisme in Zuid-Limburg, maar ook voor ogen houdt waar we voor staan als regio en welke richting we op willen op de (middel)lange termijn. Bij acties als de marketingcampagne is de vastgestelde visie een belangrijk kader geweest. Daarnaast starten de Zuid-Limburgse gemeenten gezamenlijk met een aantal uitvoeringsprojecten op basis van de Visie VTE 2030 voor de langere termijn.

Concreet gaat het hierbij om onderstaande projecten:

1. *Knopen Lopen*

Wandelen staat op nummer 1 als dagactiviteit van de toerist in Zuid-Limburg. Daarnaast worden de Zuid-Limburgse natuurgebieden ook nog eens voor 68% door regionale inwoners bezocht. Het huidige wandelroutenetwerk is (op sommige plaatsen) na 40 jaar trouwe dienst toe aan herinrichting en renovatie. Een toekomstig nieuw wandelroutenetwerk ('Knopen Lopen') omvat een geoutilleerd uniform wandelroutenetwerk in heel Zuid-Limburg en sluit daarnaast aan op de netwerken in Midden-Limburg en over de landsgrenzen.

2. *Sectorplatform Toerisme*

Een toekomstbestendige bestemming Zuid-Limburg kan alleen gerealiseerd worden met een sectorbrede samenwerking in het netwerk vrijetijdseconomie: de 16 gemeenten en provincie, onderwijs en wetenschap, bedrijfsleven

MIX
Papier van verantwoorde herkomst
FSC® C017135

Postbus 600 6460 AP Kerkrade
Telefoon 045 – 567 67 67
Telefax 045 – 567 63 95
E-mail gemeentehuis@kerkrade.nl
IBAN NL49 BNGH 0285 0044 84
BIC BNGHNL2G

(brancheorganisatie) en burgers/maatschappij (quattro helix). Opgave vanuit de Visie VTE 2030 is dan ook het creëren van een sectorplatform voor de vrijetijdseconomie.

Het sectorplatform wordt opgericht om op strategisch niveau verdere uitvoering te geven aan de Visie VTE 2030 en heeft als belangrijkste taak lobby, netwerk- en kennisontwikkeling rond de Zuid-Limburgse vrijetijdseconomie.

3. *Vitaliteitsmanagement verblijfsrecreatie*
Op basis van onderzoeken naar de markt voor verblijfsrecreatie in Limburg is geconcludeerd dat de vitaliteit van een deel van het aanbod aan verblijfsrecreatie in Zuid-Limburg onder druk staat. In navolging van een succesvolle pilot van de provincie Limburg met de inzet van een vitaliteitsmanager voor campings en vakantieparken, is dit project daarom door gemeenten en ESZL voor campings en vakantieparken in heel Zuid-Limburg uitgerold. Inmiddels zijn alle bedrijven die bereid waren deel te nemen bezocht, hebben zij advies gekregen over de wijze waarop zij het bedrijf vitaler kunnen exploiteren. Gemeenten zijn op de hoogte gesteld van de adviezen aan ondernemers. In navolging van een grote vraag vanuit de campermarkt, is vanuit dit project een onderzoek opgestart om inzicht te krijgen in vraag en aanbod voor camperplaatsen. Momenteel wordt dit onderzoek afgerond. Aanvullend op de strategie voor kwaliteitsvol verblijf, dat zich voornamelijk richtte op campings en bungalowparken, wordt bekeken of een vergelijkbaar vitaliseringstraject kan worden ingezet voor hotels. De hotelsector in Zuid Limburg is heel dynamisch en kent de nodige uitdagingen. Zo zien we dat een deel van het aanbod niet vitaal is. Onderzoek onderstreept dit en de huidige coronacrisis versterkt dit beeld. De situatie waarin een deel van onze hotels zich bevinden, baart zorgen. Te meer omdat de hotelsector een wezenlijk onderdeel is van de toeristisch-recreatieve functie van de regio Zuid Limburg. Hiervoor loopt in de gemeente Valkenburg aan de Geul reeds een pilotproject, waarin de eerste stappen zijn gezet met vitaliteitsmanagement voor hotels. Om de bedrijven, maar ook de sector als geheel te versterken: opruimen en herstellen geeft namelijk ook ruimte voor vernieuwing.

4. *Zuid-Limburgse verhaallijnen*
Het DNA van Zuid-Limburg kent vele thema's en verhalen die interessant zijn voor eigen inwoners en toeristen. In samenwerking tussen DMO's, gemeenten en ondernemers worden deze "DNA-thema's" de komende jaren meer zichtbaar en beleefbaar gemaakt. Hierbij wordt voortgebouwd op de ervaringen die onder andere zijn opgedaan rond projecten over het Romeins verleden en bijvoorbeeld de Zuid-Limburgse wijnbouw.

5. *Notitie Strategie Kwaliteitsvol Verblijf Zuid-Limburg*
Met een nog vast te stellen strategisch kader voor kwaliteitsvol verblijf beogen we een strategie te ontwikkelen, gericht op het sturen op kwaliteit en het voorkomen van overaanbod. Onderdeel hiervan is het opstellen van een afwegings- en toetsingskader op basis waarvan nieuwe initiatieven voor verblijfsaccommodaties mogelijk zijn. Binnen dit project zal ook worden onderzocht hoe de bestaande (verborgen) plancapaciteit voor verblijfsaccommodaties in de diverse bestemmingsplannen in beeld kan worden gebracht. Monitoring van vraag en aanbod is ook een onderdeel van de strategie, evenals het terugdringen van ongewenst gebruik van verblijfsrecreatieve voorzieningen.

6. *Mobiliteitsdruk*
Inherent aan de toeristische aantrekkelijkheid van een gebied is de verkeersdruk die hiermee gepaard gaat. Ook hier heeft de corona crisis invloed op gehad. De stijgende

MIX
Papier van verantwoorde herkomst
FSC® C017135
www.fsc.org

Postbus 600 6460 AP Kerkrade
Telefoon 045 – 567 67 67
Telefax 045 – 567 63 95
E-mail gemeentehuis@kerkrade.nl
IBAN NL49 BNGH 0285 0044 84
BIC BNGHNL2G

verkeersdruk en de verminderde draagkracht van het gebied hebben ertoe geleid dat de raden van Eijsden-Margraten, Gulpen-Wittem en Vaals (Lijn 50) moties hebben aangenomen waarin ze opdracht geven om de situatie intergemeentelijk te onderzoeken en een maatregelenpakket samen te stellen dat tegemoetkomt aan de behoeften van inwoners, ondernemers en gebruikers. Mobiliteit en verkeersdruk speelt niet alleen bij de Lijn-50 gemeenten, de focus van dit project zal echter in eerste instantie wel bij dit gebied blijven om de slagkracht en slagingskans te vergroten. De Lijn-50 gemeenten zijn niet blind voor de gevolgen die mogelijke maatregelen voor de regio hebben, om deze reden wordt met een integrale blik gekeken naar het maatregelenpakket en wordt dit afgestemd met de regio in twee schillen, namelijk Zuid-Limburg en Euregionaal (de Eifel en Ardennen). Op deze manier wordt gestreefd dat andere gebieden niet worden belast met verkeer dat mogelijk uit de Lijn-50 gemeenten wordt geweerd en worden kansen die dit project voor anderen biedt, mogelijk verdeeld over (toeristische) gemeenten die de bezoekers graag ontvangen. Door de Lijn-50 gemeenten is het aanbod gedaan aan de andere gemeenten om te zijner tijd aan te haken, zodat het maatregelenpakket, indien gewenst, integraal over Zuid-Limburg kan worden uitgerold.

Regionaal Ontwikkelprogramma Vrijetijdseconomie Parkstad
In navolging van de Visie Vrijetijdseconomie Zuid-Limburg is dit najaar door de Bestuurscommissie Economie & Toerisme van Stadsregio Parkstad Limburg het Ontwikkelprogramma Vrijetijdseconomie Parkstad vastgesteld. Dit programma is een van de programma's die uitvoering geeft aan de Visie Vrijetijdseconomie Zuid-Limburg en richt zich op de opgaven en kansen voor de deelbestemming Parkstad. Bij dit Ontwikkelprogramma is de gefocust op vier thema's:

1. *We bouwen voort op de ingeslagen weg*
Het toerisme in Parkstad heeft zich in de afgelopen twee decennia ontwikkeld door de sterke samenwerking tussen overheid en toeristische marktpartijen. Deze strategische samenwerking wordt in de komende jaren verder opgezocht, waarbij o.a. via een voucherregeling de verdere ontwikkeling en innovatie van toeristisch ondernemerschap verder wordt gestimuleerd.

2. *We maken de identiteit van Parkstad beleefbaar*
De regio Parkstad is voortdurend in transitie geweest, waardoor er veel unieke verhalen te vertellen zijn uit de Romeinse Tijd, de Middeleeuwen, de Mijnperiode, de transitieperiode na de mijnsluitingen en het nieuw elan die de groei van de vrijetijdseconomie heeft gebracht. Deze verhalen willen we meer naar voren brengen, zodat zij meer gaan bijdragen aan de (toeristische) identiteit van Parkstad en Zuid-Limburg. Het Experience Center, dat Visit Zuid-Limburg in 2021 opent in het Maankwartier, wordt het knooppunt voor deze verhalen. Van daaruit worden bezoekers en inwoners geïnspireerd, krijgen zij meer te weten over de regio en kijken we hoe we deze verhalen ook in de verschillende delen van Parkstad beleefbaar maken.

3. *We zorgen voor een uitnodigende woon- en leefomgeving*
De leefomgeving vormt de fysieke basis voor de vrijetijdseconomie. Deze basis moet op orde zijn en uitnodigen tot bezoek en beweging. Zowel voor inwoners van Parkstad als voor toeristen en recreanten van buiten de regio. Voor het versterken van de structuur en omgevingsidentiteit is het vele groen in de regio een belangrijke asset. De parken in het stedelijk gebied en het landschap in het landelijk gebied dienen meer 'impact' te krijgen, zodat zij zich kunnen ontwikkelen tot belangrijke dragers van de omgevingsidentiteit van Parkstad. De toeristisch-recreatieve ontwikkeling van het Land van Kalk is hier een belangrijk voorbeeld van.

MIX
Papier van verantwoorde herkomst
FSC® C017135

Postbus 600 6460 AP Kerkrade
Telefoon 045 – 567 67 67
Telefax 045 – 567 63 95
E-mail gemeentehuis@kerkrade.nl
IBAN NL49 BNGH 0285 0044 84
BIC BNGHNL2G

Gemeente Kerkrade

4. We verbeteren de toeristisch-recreatieve verbindingen
Voor de verschillende doelgroepen wordt ingezet op het verbeteren van de toeristisch-recreatieve verbindingen. Voor het verbeteren van de wandelverbindingen wordt voor heel Zuid-Limburg het eerder genoemde 'Knopen Lopen' ontwikkeld. Voor de fietser wordt met de Leisure Lane een kwalitatief hoogstaande verbinding aangelegd, waarbij tevens door de Beekdaelenroute, de fietsverbinding Parkstad-Heuvelland via Ubachsberg en het fietsknooppunt bij het station van Simpelveld, de Leisure Lane wordt verbonden met het Heuvelland, stad en regio Aken en de Westelijke Mijnstreek. Ook wordt vanuit het kader van de Leisurering bekeken of toeristische attracties zich kunnen etaleren aan de Buitenring of N281, zoals dat eerder bij GaiaZOO mogelijk is gemaakt. Naast deze fysieke verbindingen, willen we in de komende jaren ook de grensoverschrijdende samenwerking en verbindingen op het gebied van toerisme en recreatie versterken en verdiepen. Op dit moment worden verschillende acties ondernomen om de verbinding tussen de gebieden te versterken. Zo legt de Kalkbaan de (fiets)verbinding tussen de Vennbahn en Leisure Lane, maar ook wordt in het kader van de Regio Deal een project opgezet om inwoners van Parkstad en de regio Aken meer de grens over te laten gaan voor theaterbezoek.

In het eerste kwartaal zal, samenhangend met de opening van het Experience Center van Visit Zuid-Limburg in het Maankwartier, een informatiebijeenkomst voor de raden van de Parkstad-gemeenten georganiseerd worden over de toeristische ontwikkelingen in Parkstad en zal het Ontwikkelprogramma Vrijetijdseconomie Parkstad aan u gepresenteerd worden. Hiervoor ontvangt u t.z.t. een uitnodiging.

Lokale Visie Toerisme Kerkrade 2030
Ook op lokaal niveau gaan we verder op de ingeslagen weg en zullen we verder uitvoering geven aan de Visie Toerisme Kerkrade 2030. Te denken valt aan het eerder genoemde project Knopen Lopen, dat vanuit Kerkrade grensoverschrijdend gekoppeld zal worden aan het wandelroutenetwerk aan de Duitse zijde. Daarnaast gaan we verder uitvoering geven aan de realisatie van diverse themaroutes. Ook wordt de samenwerking met de toeristische ondernemers verder geïntensiveerd, mede in relatie tot de campagne "Beleef Kerkrade". Tevens zullen we vanuit Kerkrade onze inhoudelijke bijdrage leveren als input voor de verhaallijnen ten behoeve van het Experience Center Parkstad. Verder zal, ondanks de marktwerking, de focus blijven liggen op het uitbreiden van de verblijfsrecreatieve mogelijkheden in Kerkrade om zo nog beter een match te krijgen tussen vraag en aanbod met als doel om het verblijf van toeristen te verlengen.

Tot zover de actuele toeristische ontwikkelingen op provinciaal, regionaal en lokaal niveau. Uiteraard blijven wij uw Raad actief informeren over de voortgang.

Het college,

dr. T.P. Dassen-Housen

De secretaris,

H.J.M. Coumans MPM.

MIX
Papier van verantwoorde herkomst
FSC® C017135

Postbus *600 6460 AP Kerkrade*
Telefoon *045 – 567 67 67*
Telefax *045 – 567 63 95*
E-mail *gemeentehuis@kerkrade.nl*
IBAN *NL49 BNGH 0285 0044 84*
BIC *BNGHNL2G*